

JEUGD



Kwartaalmagazine van KerkPunt
over kerkelijk jeugdwerk en geloofsopvoeding

In de kerk

Prioriteit geven ín of rondom
de kerkdienst?

In de praktijk

'Vandaag wordt wie je bent
zomaar bepaald door wat
anderen van je vinden.'

Terugblik



Lennard Pors

"Die momenten waarin ik
mag luisteren zijn voor mij
ook vormend."



Hoe weet je wat
relevant is
voor jongeren?



Interview Lennard Pors
"Tijd en aandacht zijn schaars"

4

To Read
3 boeken over:
de leefwereld van jongeren

7

Essay
Youthwatcher

8

Movie Monitor
Dangerous Minds

11

JEUGD magazine
Samen met OnderWeg

16

Essay
Gaaf én taai

12

Achter de schermen
Interview met Tjalle Minnema

17

Essay
Praten met tieners

14

Terugblik
Van Outline naar JEUGD naar...

18

In de kerk
Prioriteit geven ín of rondom de
kerkdienst?

20

Kerkpunt nieuws
Jeugdleidersconferentie

21

Vraag het Thomas!
Hoe relevant is je jeugdwerk?

23

TEGEL

Het is het meest vreemde cadeau wat ik ooit heb gekregen: een stoeptegels met daarop de tekst: 'ik ben géén stoeptegels'. Een cadeautje van mijn toenmalige stagebegeleider bij de CGJO omdat hij vond dat ik over me heen liet lopen. Het heeft even geduurd voordat ik dat kon waarderen...

Ik moest weer aan de tegel denken toen ik het artikel van Wim van Balen las op pagina 12. 'Tuurlijk, je moet als jeugdwerker niet onder een tegel leven en wereldvreemd zijn. Het is echt wel handig om van bepaalde apps af te weten' schrijft hij. En daarover willen we het in dit laatste JEUGD magazine hebben. Hoe weet je wat er leeft onder jongeren? Hoe ga je het gesprek aan met ze? Het belangrijkste in een geloofsgesprek ben jij. Op pagina 14 vind je dat uitgelegd samen met praktische tips over praten met tieners. Een andere manier is 'huisbezoek'. "Als je achter de voordeur bent geweest van jongeren zie je pas echt wat ze nodig hebben" schrijft Ganpat in de moviemonitor op pagina 11. "Deze houding heeft ervoor gezorgd dat ze mij ook weten te vinden." Op pagina 18 kunt u lezen hoe Aart-Jan de Jong ontdekt wat er leeft onder tieners.

En dan nog dit. Het nummer wat u nu voor u heeft is de laatste JEUGD in deze vorm. We gaan door, niet meer als magazine maar als katern in het blad OnderWeg (zie pagina 21). En daarom: dank aan iedereen die op welke manier heeft meegeholpen aan (de) JEUGD en voorlopers. Dank dat ik al die jaren deze heerlijke kar mocht trekken. Dank aan God en jullie als lezers. Zonder jullie geen JEUGD!

En de tegel? Die ligt afgesletten en wel nog steeds in mijn tuin. Af en toe valt mijn blik er op en dan realiseer ik me dat deze tegel een milestone is geworden waarin ik de leiding van God in mijn leven zie. Ik hoop dat we over jaren net zo naar onze JEUGD (magazine) kijken!

Veel leesplezier!

Jenne Minnema
Jeugdwerkadviseur





Lennard Pors is sinds twee jaar predikant van de Boogkerk in Amersfoort, een rol die hij met veel plezier vervult. In de gemeente, die ongeveer 800 leden telt, zijn veel jongeren te vinden. Lennard ontmoet en spreekt hen op verschillende manieren, en hij vindt het prachtig om zich met hen te verbinden en hen te begeleiden op hun geloofsreis.

“TIJD EN AANDACHT ZIJN TEGENWOORDIG ONTZETTEND SCHAARS...”

Hoe kom je erachter wat er écht speelt onder jongeren? Jeugdwerkadviseur Arjen Uil gaat in gesprek met Lennard Pors, predikant van de Boogkerk in Amersfoort, over het belang van luisteren. Door jongeren écht te horen, voelen ze zich niet alleen gezien, maar groeit ook de gemeenschap. “In plaats van catechisatie, nam ik al mijn groepen mee...”

Luisteren naar jongeren, hoe pak je dat aan?

“Een mooi moment dat ik me herinner was toen ik in mijn vorige gemeente jongeren van 18+ uitnodigde voor een kampvuuravond. De uitnodiging was simpel: ‘kom je verhalen vertellen. Hoe ervaar je de gemeenschap waar je lid van bent? Wat vind je mooi? Wat zijn de sterke punten?’ Er was een ongedwongen sfeer en veel jongeren waardeerden het dat er echt naar hen geluisterd werd. Het waren geen enorme aantallen jongeren, maar degenen die er waren gaven waardevolle inzichten over wat ze sterk vonden aan de kerkgemeenschap. Dit gaf mij ook een beeld van wat er nodig was om verder een plek te creëren waar alle generaties samen kunnen optrekken.”

Heb je deze ervaring meegenomen naar je huidige werkplek?

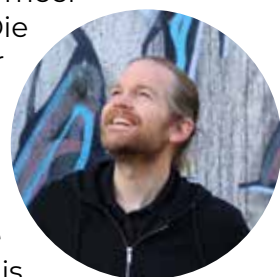
“Zeker. Het uitnodigen van jongeren om open te spreken over hoe ze de gemeenschap ervaren doe ik nu ook. Niet altijd met een kampvuur, maar ik probeer plekken te benutten waar jongeren toch al zijn. Niet mijn eigen programma afdraaien, wat ik vaak doe tijdens catechisatie of jeugdvereniging, maar de avond omkeren en vragen: ‘vertel eens, hoe ervaren jullie deze gemeente? Wat is goed en wat kan groeien?’ Op die manier krijg je een breder beeld van wat er onder jongeren leeft.”

Heb je bewust gekozen voor momenten waarop jongeren al samenkomen?

“Ja, want bij een speciale uitnodiging voor zo’n kampvuuravond komen vaak de jongeren die al gemotiveerd zijn. Maar er zijn ook jongeren die denken: ‘mijn verhaal is niet zo belangrijk.’ Door gebruik te maken van momenten waarop ze toch al samen zijn, hoor je ook de verhalen van de meer bescheiden jongeren, die anders misschien niet naar voren komen. Dat geeft een breder perspectief.”

Zijn er ook uitdagingen in het gesprek met jongeren?

“Een grote uitdaging vind ik het bereiken van jongeren die zich niet meer thuis voelen in de groep. Die jongeren komen niet naar activiteiten of kerkdiensten. Het is moeilijk om hen te spreken en te ontdekken wat de kerkgemeenschap voor hen kan betekenen. Hoe willen zij betrokken zijn? Het is lastig om dat contact te leggen en er vervolgens diepgang in te krijgen.”



“... VERTEL EENS, HOE ERVAREN JULLIE DEZE GEMEENTE? ...”



In veel activiteiten wordt niet specifiek iemand aangesteld om te luisteren naar jongeren. Waarom is luisteren zo belangrijk?

“Omdat de relatie met jongeren centraal zou moeten staan. Tijd en aandacht zijn ontzettend schaars tegenwoordig, en juist een luisterend oor kan een enorm verschil maken. Veel in het leven van jongeren is vluchtig en oppervlakkig, maar ze genieten van diepgaande gesprekken als je ze die kans geeft. Het biedt hen de ruimte om echt te vertellen wat er in hen leeft, en daardoor komen ze tot bloei.”

Doet het ook iets met jou om naar jongeren te luisteren?

“Absoluut. Die momenten waarin ik mag luisteren, zijn voor mij ook vormend. Jongeren bedanken mij vaak na zo’n gesprek, maar ik denk dan: ik moet jullie net zo goed bedanken. Hun verhalen bemoedigen mij, inspireren me en laten me groeien.”

Als je met jongeren in gesprek gaat, word je vanzelf ambassadeur van hun generatie. Hoe zie jij dat?

“Ik vind het belangrijk dat niet alleen ik, maar ook andere gemeenteleden luisteren naar jongeren. Soms wordt er vooral over jongeren gepraat in plaats van met hen, vaak uit positieve bedoelingen. Een mooi voorbeeld hiervan is een avond in onze gemeente waar gesproken zou worden over het avondmaal in relatie tot jongeren. In plaats van catechisatie te geven, nam ik al mijn groepen mee naar deze avond. Zo waren er ineens 30 jongeren aanwezig en moesten de volwassenen wel naar hen luisteren. Dat leverde mooie nieuwe inzichten op.”

Is dat wat je bedoelt met kerk zijn met alle generaties?

“Ja. Voor komende gemeenteavonden heb ik gevraagd om het nu zo te organiseren dat we ook door de bril van jongeren kijken. Tijdens die specifieke avond werd er apart geapplaudisseerd voor de jongeren, wat voor hen een bemoediging was. Ze voelden dat hun stem ertoe deed, en de volwassenen leerden hoe jongeren tegen het thema aankijken. Ze ontdekten dat jongeren zich veel minder druk maken over bepaalde zaken dan zij zelf.”

We hebben nu vooral over jongeren gepraat, hoe zit het met ouderen?

“Leeftijd hoeft geen barrière te zijn om jongeren te bereiken. We hebben een jeugdouderling die in de 70 is, maar voor jongeren erg belangrijk is. In wie hij is, hoe hij dingen aanpakt, zegt leeftijd niets meer. Zijn puurheid, echtheid en de manier waarop hij zijn levensverhaal deelt, raken jongeren. Je hoeft niet alles te weten over de leefwereld van jongeren om toch van betekenis voor hen te zijn.”

Wat zou je nog mee willen meegeven?

“Ik wens iedereen in de kerk toe dat ze zelf tijd maken om met jongeren te praten. Het is zo vormend voor je eigen geloof om tijd met hen door te brengen. Het zou een gemiste kans zijn als je het alleen door anderen laat doen en niet zelf de gesprekken aangaat. Maak er ruimte voor in je agenda!”



*Arjen Uil
Jeugdwerkadviseur*

**“... JE HOEFT
NIET ALLES
TE WETEN ...”**



TO READ

Voor als je je tanden nog eens extra in dit onderwerp wilt zetten: hieronder een aantal leessuggesties. Je vindt informatie over wat leeft onder jongeren en welk invloed dat heeft op hun leefwereld. En uiteraard hoe jij je daar als jeugdleider toe kunt verhouden.



Shy

Max Porter

(genomineerd voor het Beste Boek voor Jongeren 2024)

De roman 'Shy' is uit het Engels vertaald en vertelt het verhaal van een paar opmerkelijke uren uit het leven van een getroebleerde tiener. Hij wandelt de nacht in en luistert naar de stemmen in zijn hoofd: die van zijn leraren, zijn ouders, de mensen die hij pijn heeft gedaan, de mensen die van hem proberen te houden. Hij ontsnapt aan Laatste Kans, een tehuis voor 'moeilijk opvoedbare jongemannen' en aan zijn nachtelijke angsten, zijn verleden en de beladen vraag of hij een toekomst heeft.

Shy is een roman over eenzaamheid en jezelf verliezen, en tot de ontdekking komen dat je niet alleen bent.

Tip: lees ook andere boeken geschreven voor tieners en er gaat een wereld voor je open!



Leefwereld van jongeren

Joke Hermes, Roel van Goor e.a

In welke werelden bewegen jongeren zich? Waar hechten zij waarde aan? Wat betekenen sociale media voor hen en hoe maken zij er gebruik van? 'Leefwerelden van jongeren' gaat over het dagelijkse leven van jongeren: thuis, op school, met hun vrienden en als grootgebruikers van media en digitale cultuur. Het boek is geschreven vanuit het perspectief van jongeren, zichtbaar gemaakt via voorbeelden en illustraties uit (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek, berichtgeving in de (sociale) media en websites. Het eerste deel van het boek gaat over het leven van jongeren thuis. Hierbij wordt ingegaan op de rol van het gezin, vriendschappen, jeugdcultuur, uiterlijk, seks en liefde. Het tweede deel beschrijft het leven op school, een plek waar alle jongeren naartoe gaan en jongeren met andere achtergronden tegenkomen. In deel drie staat de rol van media en de digitale cultuur centraal. Hier gaat het over hoe jongeren hun levens vormgeven met behulp van 'nieuwe' en 'oude' media; en hoe die media onderwerp en aanstichter zijn van mythevorming en morele paniek over jongeren.



Ik heb ook wat te vertellen!

Martine F. Delfos

Pubers zijn meesters in communicatie, meedogenloos afstraffend als je niet echt in contact met hen treedt. Echt communiceren met pubers is dynamisch en verrijkend, maar je moet wel de juiste houding aannemen en de juiste toon aanslaan.

Oké, dit boek gaat al een tijdje mee, de 1^e druk is van 2005, de 13^e van 2022. Dat zegt al iets over het belang van dit boek. De vele voorbeelden ontsluiten de wereld van de puber op indringende wijze waardoor je hun leefwereld beter leert begrijpen. Je krijgt handvatten in communicatie met pubers en adolescenten. Het is duidelijk een leerboek vanwege de oefeningen die geboden worden. Vele jeugdwerkers en leerkrachten hebben er profijt van gehad.



YOUTHWATCHER



Weet jij wat er speelt in de levens van je jongeren? Hoe kom je er achter wat jongeren bezighoudt? Dat je dit zelf ontdekt en daarop acteert. Ik wil je uitdagen om youthwatcher te worden.

Zien

Allereerst is het belangrijk dat je goed leert kijken. Je kunt al veel zien door goed in de ogen van een jongere te kijken. In de ogen kun je emoties aflezen. Bijvoorbeeld angst, vermoeidheid of verdriet. Ik kreeg als jeugdwerker een keer de opdracht om een uur lang op een druk station rond te lopen. Ik moest vooral op de ogen van jongeren letten. In het begin voelde het heel vreemd, maar het wende snel. Ik probeerde me te verplaatsen in jongeren die stonden te wachten of die langs mij heen liepen. Hoe zou deze jongere zich voelen? Het werd ook wel eens ongemakkelijk, want als je een paar seconde in iemands ogen kijkt en die ander kijkt terug dan gebeurt er iets. Ik merkte dat ik regelmatig geraakt werd door wat ik zag. Deze opdracht, goed in iemands ogen kijken, doe ik ook vandaag nog steeds als ik in gesprek ben met jongeren. Zo probeer ik in te schatten hoe een jongere zich voelt.

Leefwereld

Als tweede wees je bewust van hun leefwereld. Jongeren groeien op in een chaotische wereld die op veel plekken in

brand staat. Niet dat er vandaag per se veel meer aan de hand is dan vroeger, maar de context is volledig anders. Jongeren hebben veel minder vaste kaders en een veilige basis dan toen ik jong was. De smartphone heeft daarbij veel impact hoe jongeren zich ontwikkelen. Jongeren zitten zoveel uren op hun smartphone kijken dat ze moeite hebben om zich te focussen (brokkelbrein).

Door boeken te lezen en podcasts te luisteren krijg ik een beeld van de leefwereld van jongeren. Tegelijkertijd moet je jongeren zelf echt leren kennen. Naast de standaard activiteiten in het jeugdwerk zoek ik jongeren op daar waar ze zijn. Ik sta regelmatig tussen de jongeren langs het sportveld of zoek ze op in het café. Het persoonlijk kennen van hun leefwereld helpt mij om genuanceerd en zonder oordeel te kijken naar jongeren.

**“ ... JE HEBT ANDEREN
NODIG OM ECHT
MENS TE ZIJN ... ”**

Basisvragen

Als derde is het goed om te weten dat er min of meer vier basisvragen zijn die voor jongeren belangrijk zijn in hun ontwikkeling: Wie ben ik? Waar hoor ik bij? Hoe doe ik ertoe? En wat geloof ik? Als je goed kijkt...

naar jongeren, hen echt ziet, weet wat er speelt én je laat raken kunnen deze vier basisvragen je helpen jongeren te wijzen op Gods liefde en wijsheid.

Wie ben ik?

Vandaag wordt wie je bent zomaar bepaald door wat anderen van je vinden. Je moet jezelf profileren als een gelukkig mens en je leven moet perfect zijn. De realiteit is anders. Hun leven rammelt aan alle kanten en zomaar gedragen jongeren zich als een

tekort en je faalt, maar God werkt door jouw zwakheid heen. Je krijgt gaven en liefde om uit te delen aan anderen.

Wat geloof ik?

Geloof in jezelf. Volg je hart. Manifesteer jezelf. Als je iets echt wil, dan komt je droom vanzelf uit. Jongeren horen het veel. En zeker enig zelfvertrouwen is goed, maar als het gaat om wie je echt bent: wat inspireert je dan? Jongeren kunnen zomaar ongeïnspireerd leven en niet vooruit te



kameleon (je lacht, maar je huilt). Het kan bevrijdend zijn om jongeren mee te geven dat God een liefdevolle vader is die je ziet. Je hoeft niet perfect te zijn. Je bent waardevol zoals je bent.

Waar hoor ik bij?

Onze cultuur ademt: wees vrij en onafhankelijk! De paradox is: als je nergens bij hoort ben je een loser. Jongeren voelen zich zomaar eenzaam en missen mensen die hen zien en waarderen. Hoe bevrijdend kan het dan zijn dat de Bijbel ons laat zien dat we elkaar nodig hebben: je hebt anderen nodig om echt een mens te zijn. God wil dat we onderdeel uitmaken van een gemeenschap.

Hoe doe ik ertoe?

Jongeren krijgen te horen dat ze succesvol en krachtig moeten zijn. Het is je eigen verantwoordelijkheid om het te maken in het leven. Daarbij moet je vooral op jezelf gericht zijn. De realiteit is dat jongeren vaak niet weten wat ze willen of kunnen en dat ze bang zijn om te falen. Ze vragen zich af of wat ze doen wel iets voorstelt. Wat dan bevrijdend kan zijn is dat God zegt: Jij schiet

branden zijn. Wat de Bijbel ons aanreikt is dat we het niet in onszelf hoeven te zoeken. God wil met zijn Geest inspireren.

**“... GOD WERKT
DOOR JOUW
ZWAKHEID HEEN ...”**

Beschikbaar

Toen ik rondliep op het station zag ik een jongere die de treinhall uitliep. Hij ging huilend tegen een lantarenpaal staan. Ik vroeg me af wat er aan de hand was. Het raakte me, maar voelde ook ongemak. Stap ik nu op hem af? Wat ik leerde is dat het waardevol is om hem aan te spreken. Jongeren willen gezien worden. Wat wij kunnen doen is beschikbaar zijn.



Anko Oussoren
Jeugdwerker in 'de bron' in
Hardinxveld-Giessendam (NGK) en
adviseur bij Kerkpunt.



GODS LIEFDE UITDELEN IN DE WIJK

Meedoen aan een *E&R-zomerweek* biedt jongeren uit jouw kerk een actieve week, samen met jongeren uit hun eigen buurt, dorp of wijk. Met leuke activiteiten, aandacht en Gods liefde. Zo worden verbindingen gelegd die het hele jaar doorwerken!

Ook voor de teamleden onderling is zo'n zomerweek bemoedigend. Samen optrekken, met God bezig zijn en je getuigenis delen. Groeien in leiderschap en het verschil maken voor jongeren uit de buurt. Zo groeit hun diaconaal bewustzijn. Vaak doen ze de zomer erop graag weer mee.

Doe ook mee met jouw jeugdgroep of jongeren uit de kerk! Neem contact op met Anka von Lindheim via 06-37226370 of info@eenr.nl.

**KIJK VOOR MEER
INFORMATIE OP:
WWW.EENR.NL**



Altijd al iets willen doen met theologie?
Kies voor de deeltijdmaster
**Herbronning Gereformeerde
Theologie** aan de TUA.



Theologische Universiteit  Apeldoorn

Kijk voor meer informatie op www.tua.nl

Theologische
Universiteit
Utrecht

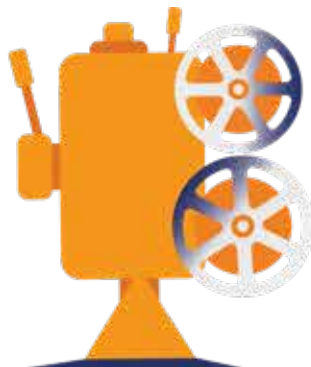
PERIODE C

Digitale Samenleving

10 EC

Prof. dr. Ad de Bruijne, e.a.

 www.tuu.nl



MOVIE MONITOR

Hoe weet je wat er leeft onder jongeren? LouAnne Johnson wist het niet, omdat haar leerlingen allemaal hun eigen muur om zich heen hadden gemetseld. Toch kwam ze erachter, toen ze eenmaal achter de voordeur van de jongeren had mogen kijken. Ze schreef erover in haar biografie *My Posse don't do Homework*. Het is ook verfilmd onder de titel *Dangerous Minds*.

LouAnne solliciteert voor een stageplaats op Parkmont High School maar krijgt meteen een voltijdsbaan als lerares voor de 'Academy'. Het klinkt allemaal heel speciaal. Dat is het ook, maar niet zoals LouAnne had verwacht. De klas die ze krijgt bestaat uit leerlingen uit kansarme gezinnen in probleemwijken: Gangsta's Paradise. De vorige leraren zijn op zijn zachts gezegd weggepest of zijn vroegtijdig afgezwaid, omdat ze de bui al zagen hangen. Hoewel LouAnne het al heel snel niet meer ziet zitten, besluit ze op aanmoediging van een bevriende collega toch met deze klas door te gaan. Ze is tenslotte marinier geweest en zal die jonge gasten leren wat discipline is. Maar wel op de manier die bij hen past en niet op de manier waarop het schoolhoofd het graag zou zien.

Ze past de zinnen voor de Engelse les aan, gebruikt songteksten en gedichten die met name doelen op situaties waarin jongeren zitten. Situaties van uitzichtloosheid, drugs, geld tekort en geweld. Hoe komt ze te weten wat er onder haar leerlingen leeft? Door zich oprecht in hen te interesseren. Wel door schade en schande heen, want er zijn ook dingen die zij niet overziet als ze het goede bedoelt te doen, maar wat



uiteindelijk uitloopt op een vechtpartij. Een ander manier is 'huisbezoek'. Als ze achter de voordeur is geweest van een aantal jongeren ziet ze pas echt wat ze nodig hebben: waardering, geloof, vertrouwen, liefde. Hoe ze haar werk uiteindelijk doet is met liefde en niet meer voor dat hoge jaarsalaris wat haar beloofd is aan het begin van de film. Dan wordt het opeens leuk in de klas. Ze geeft letterlijk en figuurlijk. Wanneer het nodig is vertelt ze een aanstaande tienermoeder iets over haar eigen leven, leent ze aan een jongen geld onder een hele goede voorwaarde en geeft ze iemand bescherming. Maar daarmee zijn niet alle maatschappelijke problemen opgelost. Na een tragedie staat daar een lerares in wie de jongeren geloven: LouAnne gaat ons helpen om te slagen, zelfs als ze ermee willen stoppen. De leerlingen willen haar niet meer kwijt, omdat deze tieners zich door haar gehoord, gezien en gekend voelen.

De film *Dangerous Minds* is in mijn ogen een spiegel voor de jeugdwerkers, maar ook voor anderen met een pastorale taak in de kerk.

Info: *Dangerous Minds* (1995) is geregisseerd door John N. Smith met in de hoofdrol Michelle Pfeiffer. De film is te zien op Disney+.



Ganpat Berrevoets

Jeugdwerker & filmkenner

“GAAF ÉN TAAI”



Alleen het woord al: catechisatie. Ik ken geen mens die daar warme gevoelens bij krijgt. Als ik iemand vertel dat ik 'catechisatie geef in onze kerk', dan zie ik al snel een wazige blik. Je probeert het wat toegankelijker te maken door te zeggen dat je met de jeugd uit de kerk de tijd neemt om de Grote Levensvragen te bespreken. Dat werkt al beter: ik heb meerdere keren "oh wow" gehoord.

En terecht! Dát verdient echt een "oh wow"! Hoe gaaf is het dat je op een vast moment met jonge mensen praat over die Grote Levensvragen! Het woord catechisatie doet er niet echt recht aan. Volgens Wikipedia stamt het woord van het Griekse *katèchèsis*: mondeling onderricht. De klassieke vorm is er één van vraag en antwoord. Ik stel jou een vraag, jij dreunt het antwoord op. Inslipen die hap. De hele suggestie van een geloofsgesprek is dan inderdaad wel ver te zoeken.

Zelf loop ik nu een slordige 10 jaar mee in het jeugdwerk: catechisatie en belijdeniscatechisatie in de CGK Delft en meer thematisch georganiseerde jeugdavonden in onze evangelische kerk in het buitenland. Elke avond vind ik het weer gaaf. Tieners zijn een briljante groep! Met een brein volop in ontwikkeling en een wereld die voor ze open aan het gaan is, is het prachtig om iets door te geven van wat

God voor hen in petto heeft!

Tegelijkertijd vind ik het hartstikke taai. Er wordt ook gewoon gezeken, geklaagd en ongeïnteresseerd geklierd en geklooid. En dan heb ik het nog niet eens over die kansloze telefoons. Zie dan maar eens te connecten. Laat je je opfokken? Stemverheffing? Of ga je juist enorm mee veren? De coole jongen uithangen? Voor docenten is dit waarschijnlijk gesneden koek, maar voor deze kantoorklerk is het vaak een zoektocht. En hoe werkt dat eigenlijk: connecten? Moet je weten wat er speelt onder jongeren?

Over die laatste vraag -moet je weten wat er onder jongeren speelt?- heb ik al die jaren eigenlijk nooit zoveel nagedacht. Weet ik dat?! Wist ik vroeger zélf als jongere wat er speelde onder mijn groep: 'de jongeren'?! Om met die laatste vraag te beginnen: ik geloof het niet. Ik had mijn eigen wereldje: school, huiswerk, muziek, beetje gamen. Ik had het dik naar mijn zin. Maar wat 'er speelt'? Poeh... Sociale druk, ja dat speelt. En daar ga je je hele leven niet meer van afkomen.

“... SOCIALE DRUK,
JA DAT SPEELT ...”

Dus nee, ik weet dat niet zo goed. Maar tegelijkertijd heb ik ook niet het idee dat jongeren dat van mij verwachten. Tuurlijk, je moet als jeugdwerker niet onder een tegel leven en wereldvreemd zijn. Het is echt wel handig om van bepaalde apps af te weten, om maar eens een simpel voorbeeld te geven. Maar als ik het niet weet, vinden jongeren het regelmatig heerlijk om het me uit te leggen. Kunnen zij óók eens vertellen hoe de wereld in elkaar zit.

**“... VANUIT
AUTHENTICITEIT HEB JE
EEN PRACHTIG VERHAAL
TE VERTELLEN ...”**



Waar jongeren wél heel gevoelig voor zijn, zijn rolmodellen, authenticiteit en aandacht. Daar ben ik van overtuigd. Ze hebben feilloze antennes voor wat echt en wat nep is. En laten we eerlijk zijn: zijn rolmodellen voor ons als volwassenen niet net zo belangrijk? Ik vind het als 40-er ook heel prettig om met een 50-er werkervaringen te delen en te horen of die ander dingen herkent en hoe die daarmee omgaat.

En zijn de concepten ‘rolmodel’ en ‘discipelschap’ niet supernauw met elkaar verbonden? Darrell Johnson, een Amerikaanse predikant, zegt in zijn serie over discipelschap herhaaldelijk: de vraag is niet of je een discipel bent, maar wiens discipel je bent. Iedereen volgt wel iets of

iemand. Een idee, een trend, je klasgenoten, gangbare ideeën over status. Ik volg Jezus. Maar zien die jongeren daar wat van? Zien zij in ons als jeugdwerkers een rolmodel, die niet alleen volwassen gedrag vertoont maar ook een voorbeeld geeft van hoe je concreet Jezus kunt volgen?

Paul Bloom, een professor psychologie aan Yale, heeft een wat plagerig boek geschreven met de titel “Against Empathy: The Case for Rational Compassion”. Hierin is hij nogal kritisch over empathie als morele gids. Zijn punt: probeer niet in andermans schoenen te staan en probeer niet te voelen wat anderen voelen. Dat kún je namelijk niet, daarvoor zitten te veel vooroordelen (biases) je in de weg. Het maakt je reactie vaak bepaald niet beter, in termen van wat mensen écht nodig hebben.

Mij bekruipt dat gevoel vaak bij jeugdwerk in de kerk: we proberen het vaak ‘leuk’ te maken voor jongeren vanuit *ons idee* van wat zij ‘leuk’ vinden, omdat *wij* denken dat dat de leefwereld van jongeren is. Tuurlijk, aanpassen is echt wel goed. Vervang het, zegt Bloom, door *oprechte zorg* vanuit een *goed overdacht idee*. Vanuit authenticiteit heb je een prachtig verhaal te delen. Op managementtrainingen krijg ik vaak te horen: “invloed kun je alleen uitoefenen vanuit ontspannenheid”. Blijf vooral jezelf.



Wim van Balen
Catecheet CGK Delft

PRATEN MET TIENERS: HOE DOE JE DAT?

Praten met pubers: is dat niet een 'handen in je haar onderwerp'? Over alledaagse onderwerpen is al niet altijd even makkelijk, maar dan ook nog over het geloof... hoe doe je dat? Kan dat eigenlijk wel? Ik verklap het maar vast: ik geloof van wel.

Wan het belangrijkste in een geloofsgesprek met tieners ben jij. En dan heb ik het niet over je gespreksvaardigheden of pedagogische skills, maar over je geloof. Tieners kijken af, ook al doen ze nog zo hun best om dat te verbergen. Wat betekent geloof voor jou? Als jij er veel mee hebt sta je 1-0 voor. Als je wat lauw bent of het je eigenlijk niet zoveel doet voelt je tiener dat waarschijnlijk haarscherp aan en gaat jouw geloofwaardigheid achteruit. En wat dacht je van de passie waarmee je praat? Als ik een verhaal moet houden over cricket wordt dat erg saai en kort, want ik weet er niet veel van en het interesseert me ook niet. Vraag me daarentegen iets over wielrennen en ik ga los. Mijn hele lijf doet mee als in enthousiast deel wat ik weet over de Amstel Gold Race of Tour de France. Is dat bij je geloof ook zo? Je hoeft niet te stuiten als dat niet bij je past, maar kunnen je tieners aan je merken wat het geloof met je doet? Hoeveel je van God houdt en hoe dankbaar je bent voor wat Jezus ook voor jou heeft gedaan?

Nieuw

Daarnaast is het goed om je te realiseren dat praten over wat je denkt voor kinderen en tieners iets nieuws is. Ze kunnen goed omschrijven wat ze zien, maar hun gedachten aan woorden koppelen is iets wat ze in deze fase aan het leren zijn. Hun

communicatie verloopt daardoor anders dan bij ons.

Een voorbeeld: Je kind zit op voetbal en gaat naar de zondagcompetitie. Hoe gaat je kind vertellen aan zijn vriendjes wat wel of niet kan? Als je zegt: het mag gewoon niet, dan zal een kind precies herhalen wat je zegt: "het mag niet van mijn ouders".

Maar als je probeert uit te leggen dat je niet op twee plekken tegelijk kunt zijn en keuzes moet maken in het leven geef je hele andere woorden aan dezelfde beslissing. Het geloofsgesprek geeft jouw kind dan woorden om te vertellen wat hij denkt over het geloof, over de kerk, over jouw opvoeding.

Tieners van nu verlangen naar echtheid. In een wereld waarvan zij maar al

te goed weten dat er veel nep is, kun je als Christen het verschil maken door in je gesprekken echt te zijn. Dat betekent dat je in gesprek met ze blijft in hoogte- en dieptepunten. Ook doordeweeks dus. Belangrijk onderdeel van echtheid is ook dat er vertrouwen, veiligheid en oprechte interesse is. Oftewel: hoe beter je band met de tiener is, hoe beter je gesprek kan zijn.

**"... VERTROUWEN,
VEILIGHEID EN
OPRECHTE INTERESSE ..."**



Praktijk

Maar ja, dan de praktijk. Pubers zijn niet altijd pratens. Het lijkt soms of ze helemaal geen zin hebben terwijl ze tegelijkertijd toch ook gevoel hebben wat er af en toe (of heel vaak) uit moet. Hoe doe je dat?

Door de ontwikkelingsfase waar ze in zitten vinden pubers het vaak lastig om je in de ogen te kijken. Zit daarom niet tegenover ze, maar doe iets. Loop naast elkaar tijdens een wandeling, ga samen sporten of knutsel samen. De beste gesprekken met tieners heb ik op kamp tijdens de afwas.

Check ook altijd goed met wat voor tiener je in gesprek bent. Bij sommige tieners is het heel handig om open vragen te stellen: "hoe was je dag?" En ze gaan los. Voor anderen is zo'n vraag te groot en ruim, dus is het handig om een meer gesloten vraag te stellen. "Vertel eens: was je ochtend leuk?" Als je tiener dan 'ja' of 'nee' zegt kun jij vragen: wat vond je dan wel/niet leuk? Toon altijd je interesse. Soms is het ook goed om dat gewoon even tegen ze te zeggen: "ik ben echt nieuwsgierig wat jij hiervan vindt".

En: lichaamstaal vertelt meer dan woorden. Als jij met een tiener praat maar ondertussen kijk je steeds op je telefoon geef je daarmee non-verbaal het signaal af het niet voor de volle 100% interessant te vinden wat de tiener vertelt.

Kern

Als je een geloofsgesprek wil voeren wil je graag bij de kern komen: God. Maar hoe kom je daar? Ik kan me voorstellen dat je al blij bent als een gesprek over minder belangrijke zaken lukt. In een gesprek kun je 4 verschillende niveaus onderscheiden als cirkels die om elkaar heen liggen. In de longread op onze site heb ik dit verder uitgewerkt.

**"... LICHAAMSTAAL
VERTELT MEER
DAN WOORDEN ..."**

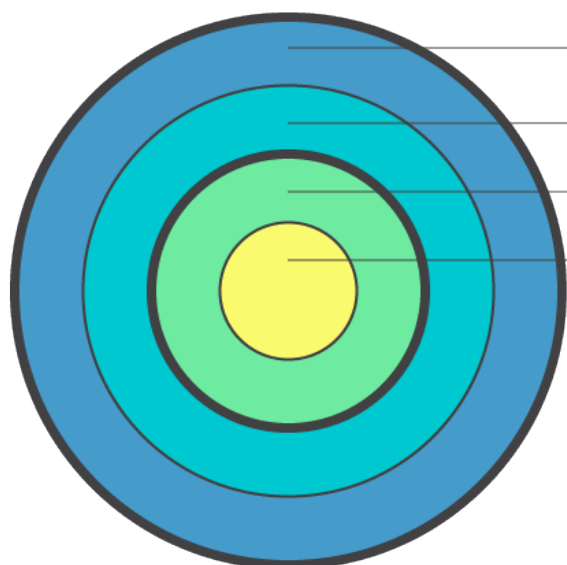
Entenslotte: houd vol en respecteer grenzen. Praten met tieners is niet altijd makkelijk. Soms hebben ze muren opgebouwd die maar moeilijk af te breken zijn. En dan is volhouden een opgave. Zoek elkaar op als ouders of jeugdleiders. Wissel ervaringen uit en kun je verhaal kwijt bij elkaar.

Ik wens je heel veel zegen!

[Scan de QR-code hieronder voor een longread van dit artikel!](#)



Jenne Minnema
Jeugdwerkadviseur



feiten
gevoelens
levensbeschouwing
spiritualiteit

SCAN ME



- De 4 verschillende niveaus van een pastoraal gesprek.
Bron: Tot de kern komen van Johan Smit

JEUGD MAGAZINE SAMEN MET ONDERWEG



OnderWeg

Vanaf 2025 verschijnt JEUGD in een andere vorm. JEUGD gaat samenwerken met het tijdschrift OnderWeg. We komen nog steeds vier keer per jaar bij u op de mat, daarvan zal de eerste keer via een Jeugdspecial zijn van OnderWeg, deze verschijnt in maart 2025. En in juni, september en december verschijnen we als los katern in OnderWeg. Iets dunner (8 pagina's) maar met dezelfde inhoudelijke kwaliteit. Door deze samenwerking hopen we bij een breder lezerspubliek onder de aandacht te komen. Wat hetzelfde blijft is dat we mensen willen informeren en inspireren over kerk zijn samen met jongeren. Want dat is wat we voor ogen hebben: de artikelen, interviews en de columns leveren een positieve bijdrage aan het jeugdwerk in de kerk. Een kerk voor alle generaties weet welke trends en maatschappelijke invloeden er zijn en kan deze informatie inzetten voor bloeiend jeugdwerk.

CGJO/Kerkpunt werkt nu ruim een jaar als één organisatie en we zijn heel blij dat we een vorm hebben gevonden hoe JEUGD kan voortbestaan. Het is bijna symbolisch hoe het katern JEUGD opgenomen gaat

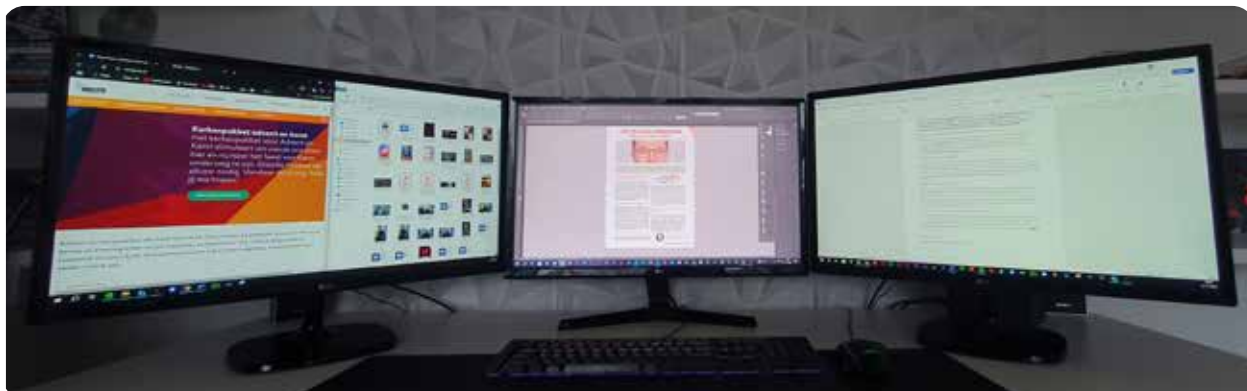
worden in het midden van het tijdschrift OnderWeg. JEUGD te midden van alle andere kerk-zijn aspecten. :-D

Voor u als lezer van JEUGD verandert er niks: u ontvangt JEUGD in 2025 als katern in OnderWeg en hoeft daar verder niet iets voor te doen of te betalen. Wel kunt u op die manier kennis maken met het blad OnderWeg en als u ook de andere nummers van OnderWeg zou willen ontvangen (in totaal 10x per jaar) kunt u zich daarop abonneren. Wilt u een gift over maken om het jeugdwerk blijvend te steunen? Dan kan dat uiteraard.



Op deze plaats willen we onze grote dank uitspreken aan B&K Repro-Service waar JEUGD en haar voorgangers van de drukpers rolden. Harrie Badenhop: dank voor de goede service al die jaren!

“HET IS ALTIJD ANDERS DAN DE LAATSTE KEER”



Vanaf het moment dat ‘Outline’ (een uitgave van de CGJO) in 2016 een magazine werd was hij erbij betrokken als vormgever: Tjalle Minnema. Omdat de vormgeving vanaf de overschakeling naar een katern wordt overgenomen door OnderWeg vonden we het wel gepast om (ook als kijkje achter de schermen) hem eens in het zonnetje te zetten.

Waarom heb je ‘ja’ gezegd toen je werd gevraagd om JEUGD vorm te geven?



“Destijds zat ik aan het begin van mijn studie Communicatie Multimedia & Design. Ik weet niet meer exact hoe het gegaan is, maar ik vermoed dat Jenne en ik in gesprek raakten over het magazine wat ze destijds hadden. En ik vermoed dat ik wel dacht dat het her en der wat verbeterd kon worden, haha. Het was voor mij destijds een van de eerste werkzaamheden die ik deed als ‘professional’, erg spannend.”

Wat vind je zo leuk aan vormgeven?

“Vormgeven is een soort creatieve puzzel. Je bent elke keer weer op zoek naar het juiste puzzelstukje om iemand blij te maken. Of het nou iets is om een verhaal te vertellen door middel van een magazine, logo, theaterdoek of een commerciële social media post: het proces is altijd weer leerzaam en anders dan de ‘laatste keer’. Het proces van aanhoren wat iemand denkt nodig te hebben en dan te zien dat het uiteindelijk soms totaal ergens anders eindigt vind ik fascinerend.”

Welke rol speelt God in je leven?

“Dat schommelt. Los van mijn Christelijke opvoeding blijf ik een mens die soms twijfelt

“... ZONDER DAT JE JE ÉCHTE GEZICHT DURFT TE LATEN ZIEN ...”

en dat vind ik een gezond iets. Ik denk zeker dat het ontwerp van dit magazine iets is wat op mijn pad gekomen is en zo had moeten zijn. Geloof zit hem in de handelingen die je doet en de uitstraling die je hebt naar mensen om je heen. Kijk naar wie een persoon is zónder oordeel. Ik denk dat je dan meer Christen bent dan wanneer je prominent elke zondag je gezicht laat zien in de kerk zonder dat je je échte gezicht durft te laten zien.”

Wat vond je het leukst aan het hele proces rondom JEUGD?

“Het samenwerken met al die verschillende mensen in de afgelopen 8 jaar. We hebben samen o.a. véél magazines gemaakt, nieuwe huisstijlen ontworpen en elkaar geholpen ons verder te ontwikkelen als mens en professional en ook veel gelachen. Daar wil ik iedereen erg voor bedanken, en in het bijzonder Jenne voor het feit dat hij mij 8 jaar geleden deze kans bood ;-)!”



*Jenne Minnema
Jeugdwerkadviseur
en trotse broer van Tjalle*

andige magazine
de historie van het
tline tot Kerkpunt
lemaal gebeurd?



In november 2019 veranderde 'Outline' in 'BelievID'. De CGJO had Bijbelstudiemateriaal ontwikkeld met dezelfde naam en daarom kreeg het magazine ook die naam. Het blad werd dikker: 20 pagina's. En de opmaak en indeling van het blad werden aangepast. Ook kwamen er steeds vaker interviews in met bekende mensen en jongeren uit de achterban.

Omdat bijbelstudiemateriaal en een magazine met dezelfde naam toch teveel verwarring bleek te geven werd in februari 2023 besloten om de naam nogmaals te wijzigen. Gekozen werd voor een naam die weergaf waar het blad over gaat: 'JEUGD'. Ook deze gelegenheid werd aangegrepen om het blad een nieuwe frisse look te geven. Er werd al wel voorzichtig rekening gehouden met de naderende samenvoeging met Kerkpunt. Na deze samenvoeging werden de kleuren van het magazine aangepast naar die van de Kerkpunt huisstijl.

Al met al best veel veranderingen, steeds met als doel u als lezer zo goed mogelijk te informeren over de jeugdcultuur en hoe je daar als kerk mee om kunt gaan. Dat blijven we met veel toewijding doen, ook in het nieuwe katern in 'OnderWeg'.

We willen iedereen die in al die jaren op welke manier dan ook heeft bijgedragen aan het magazine heel hartelijk bedanken!



IN OF RONDOM?



**“... HET ZIJN KLEINE DINGEN,
MAAR ZE ZIJN ONMISBAAR ...”**

Eén van de zes kernwaarden van *Samen Jong* is dat je in alles prioriteit geeft aan de volgende generaties: kinderen en jongeren. Persoonlijk vond ik dit altijd de moeilijkste kernwaarde, want vergeet je zo de rest van de gemeente niet? Tegelijk merk ik bij mezelf dat ik deze kernwaarde als predikant iedere zondag in de praktijk breng. Niet zozeer in de diensten zelf, maar vooral rondom de diensten. Als ik vlak voor de dienst alvast een keertje de preekstoel op ga om mijn spullen klaar te leggen, dan zwaai ik even naar de jongeren die bij ons in de kerk boven op de voorste rij zitten. Als ik na de dienst de zaal inloop waar we koffiedrinken, dan zoek ik altijd eerst even de kinderen en jongeren op.

Deze houding heeft ervoor gezorgd dat ze mij ook weten te vinden. Het gebeurt regelmatig dat wanneer ik na de dienst

uit de consistorie kom, een rijtje jongeren me op staat te wachten. Soms met een vraag over iets in de dienst, soms met een vraag over iets waar ze in de week ervoor tegenaan waren gelopen, en een ander keer weer met een leuke mededeling. Af en toe komt een van de kinderen naar me toe om hele verhalen te vertellen.

Het zijn kleine dingen, maar ze zijn onmisbaar. Als je als predikant de kinderen en jongeren rondom de diensten weet te vinden, dan weet je ze ook in de diensten te vinden.



Aart-Jan de Jong
Predikant in de Maranathakerk
(CGK Enschede west)



NIEUWS

- Training & toerusting

We bieden verschillende training & toerustingsmogelijkheden. Denk aan een avond met jeugdwerkers over Jeugdtrends. Of kies voor een bezinning met de kerkenraad. Wij kunnen jullie kerk bijvoorbeeld ook een introductie rond Samen Jong aanbieden. Check www.kerkpunt.nl/jeugdwerk voor een overzicht van alle trainingen!

- JEUGD magazine wordt katern in Magazine OnderWeg

Vanaf 2025 ontvang je als lezer van JEUGD vier keer per jaar het blad OnderWeg. In het voorjaar is dat een Jeugdspecial van OnderWeg en in juni, september en december een katern Jeugd in OnderWeg van 8 pagina's. Ontvang je Jeugd nu digitaal dan kan en gebeurt dat ook in 2025! Zie pagina 16 voor meer info.

- Kerk op tafel

Vanaf januari 2025 brengt Kerkpunt in samenwerking met LPB media en Verre Naasten een talkshow uit! Te zien via www.beleefmee.nl en via onze eigen Kerkpunt kanalen. Relevante en actuele onderwerpen uit het kerkelijk leven komen op tafel te liggen en worden besproken om te inspireren en van te leren. De eerste aflevering gaat over jeugd.

- Digitale Nieuwsbrief

Om op de hoogte te blijven van Kerkpunt nieuws kun je ook inschrijven voor de digitale nieuwsbrief van Kerkpunt. Naast informatie over jeugdwerk kun je meer lezen over hoe jouw kerk een voorproefje kan zijn van Gods Koninkrijk. Via www.kerkpunt.nl/contact kun je je inschrijven.

- JLC'25 On de Move, in beweging in Gods wereld.

"Kunnen we aan het eind van de avond ergens zitten om een spelletje te spelen met elkaar?" vraagt een van de deelnemers van de Jeugdleidersconferentie. Het antwoord is: jazeker, er is voldoende ruimte voor ontmoeting met bekenden en nieuwe mensen. Ervaringen delen is een rode draad door JLC'25. Dat kan op vrijdagavond bij het panelgesprek met Dirk de Bree en Corina Nagel en op zaterdag bij de workshops.

Zaterdagmiddag is er leuke afwisseling in het programma om nog even de verdieping te zoeken of als je het wat luchtiger wil houden. Kun je zelf niet komen? Geef dan deze kans tot inspiratie en bemoedigen door aan andere jeugdleiders, catecheten, mentoren, pastoraal teams, jeugdouderlingen in je kerk.

Op 24 en 25 januari 2025 organiseert Kerkpunt opnieuw een jeugdleidersconferentie. Het thema: On the move, In beweging in Gods wereld. Voor jeugdleiders, catecheten, jeugdouderlingen en predikanten. Locatie Hotel Belmont in Ede. www.kerkpunt.nl/agenda/jeugdleidersconferentie-2025

COLOFON

'JEUGD' is het kwartaalmagazine van Kerkpunt. Kerkpunt ondersteunt het jeugdwerk in de NGK en CGK kerken.

Hoofd & eindredactie: Anita Harink en Jenne Minnema

Redactie: Arjen Uil, Anko Oussoren, Christien de Ruyter en Cors Visser.

Aan deze editie werkten mee: Ganpat Berrevoets, Thomas Abbes, Wim van Balen & Aart-Jan de Jong.

Foto's: Freepik, Kerkpunt, Ganpat Berrevoets, Lennart Pors, Tjalle Minnema, CGJO, Wim van Balen, Marjan Rozema, Aart-Jan de Jong & Thomas Abbes.

Ontwerp: Tjalle Minnema – Grafische Vormgeving, Amersfoort 

Druk: B&K Repro-service B.V. Apeldoorn

Adres Kerkpunt: Dr. Spanjaardweg 4b, 8025 BT Zwolle

T: 038-4270480, E: info@kerkpunt.nl

www.kerkpunt.nl - www.facebook.com/kerkpunt.nl - www.instagram.com/kerkpunt

ISSN 2405-6995



JEUGDLEIDERSCONFERENTIE 2025



In 2025 organiseren we opnieuw een jeugdleidersconferentie. Deze vindt plaats op 24 en 25 januari. Noteer de datum alvast in je agenda! Het thema is *On the move, In beweging in Gods wereld*.

De wereld is in beweging, jongeren zijn volop in beweging en God is in beweging: Hij is aan het werk in deze wereld en met jongeren. Als jeugdleider kun je daar de ene keer heel enthousiast over zijn, een andere keer bijna wanhopig en in beide gevallen zoekend. Hoe verbind ik me aan jongeren, wat is mijn rol in de beweging tussen God en jongeren? Tijdens de jeugdleidersconferentie'25 bewegen we ons in deze materie en gaan samen onderweg om te zoeken naar antwoorden die jou verder helpen.

Tijdens de jeugdleidersconferentie willen we je inspireren, bemoedigen en concreet trainen hoe je met jongeren in beweging kunt komen richting God. We hebben het over je eigen rol, over wat verschillende leeftijdsgroepen nodig hebben, over

hoe je bewegingsvrijheid kunt geven en tegelijkertijd kader en richting niet uit het oog verliest. En natuurlijk is er ruimte om elkaar te ontmoeten, bij te praten en ideeën en ervaringen uit te wisselen.



Meer info vind je hier:

www.kerkpunt.nl/product/jeugdleidersconferentie-2025-on-the-move



VRAAG HET THOMAS!

Hoi! Ik ben Thomas Abbes, woon in Vriezenveen, getrouwd en we hebben 3 kinderen. Vorige zomer mocht ik mijn 12,5-jarig jubileum vieren als jongerenwerker in de kerk. Door de jaren heen heb ik vele kerken mogen dienen en daarin veel ervaringen opgedaan. In deze rubriek deel ik van deze ervaringen aan de hand van jullie vragen.

'Hoe weet je wat er leeft onder je jongeren?'
Met andere woorden: hoe relevant is je jeugdwerk?

Persoonlijk vind ik dat best een confronterende vraag. Het liefst zou ik een succes ervaring delen met jullie. Maar het is eerlijk om mijn eerste reactie te delen met jullie. Weten we in het jeugdwerk wat er daadwerkelijk speelt onder jongeren? Afgelopen week kwam er een appje voorbij van een schooldirecteur. Hij beschreef een crisis onder jongeren: het mentale welzijn is momenteel op het niveau van de coronatijd.

Maar hoeveel zien wij daarvan terug in het jeugdwerk? Horen wij dit ook terug van jongeren? Of zijn we vooral druk met onze 'clubjes' draaien. Onze catechese les aan het afwerken, kennis overdragen etc... Lukt het ons om zo'n veilige sfeer te creëren dat jongeren met hun issue bij ons terecht kunnen en komen? Ik hoop dat je je als lezer niet herkent in bovenstaande en dat jongeren wél de weg naar jullie als jongerenwerkers vinden. Maar mocht je het herkennen laten we dan in de spiegel kijken. Waar is ons jeugdwerk op gericht? Is er ruimte om relaties te bouwen met jongeren? Ik denk dat daar opnieuw de sleutel ligt. Jongeren zien, écht geïnteresseerd zijn in hen. Er ZIJN! Natuurlijk helpt het als je in je dagelijks leven met jongeren werkt. Of kinderen hebt in dezelfde leeftijd. Maar dat hoeft niet! Ik moet dan altijd denken aan Teun. Teun was ruim in de 60. Hij wilde wel catechisatie geven in de gemeente waar ik werkte. Hij was een vrijgezelle boer. Wist niet direct waar jongeren mee bezig waren. Had zelfs geen mobiel dus ook geen app. Maar hij was echt en oprecht geïnteresseerd. Hij was er altijd en was er dan ook écht. Hij had een natuurlijke klik omdat hij open stond en geïnteresseerd was. Ik denk dat dat een basishouding is om een veilige sfeer te creëren zodat jongeren zich gezien weten en ook de ruimte kunnen ervaren om iets te delen.

En praktische laatste tip. Je avond (in kleine kring) beginnen met de vraag: 'hoe gaat het met jullie?' kan ook gewoonweg ruimte geven.

Beginnen bij hen en van daaruit je les/avond aansluiten. Aan 't begin misschien wat onwennig, maar het kan mooie gesprekken opleveren!

Succes!

Groet Thomas

JEUGDLEIDERSCONFERENTIE 2025

24 en 25 januari 2025, Ede

Ontmoeting en Workshops

Inspiratie en toerusting

On the Move

*In beweging
in Gods wereld*



MELD JE
HIER AAN



Panelgesprek: Corina Nagel en Dirk de Bree